

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-04- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“ projektą (toliau – nutarimo projektas), kuris buvo svarstytas 2021 m. balandžio 6 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės ir Teisės grupės išvadas.

Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymu, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašu¹ (toliau – Aprašas) ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmata² (toliau – Sąmata).

Sąmatoje valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti numatyta skirti 19 330 tūkst. eurų Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – Programa) finansavimo lėšų rezervo. Nutarimo projekto tikslas – paskirstyti 2021 metų Programos finansavimo lėšų rezervą valstybės ir savivaldybių institucijų kelių objektams finansuoti.

Vadovaujantis Aprašo 7 punktu, Programos finansavimo lėšų rezervas pirmiausia skirstomas valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų vietinės reikšmės kelių, nukentėjusių nuo ekstremaliųjų situacijų, skubaus taisymo (remonto) ar rekonstravimo dėl avarijos grėsmės išlaidoms kompensuoti. Vadovaujantis Aprašo 10.3 papunkčiu, valstybės ir savivaldybių institucijos, siekiančios gauti finansavimą valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų vietinės reikšmės kelių, nukentėjusių nuo ekstremaliųjų situacijų, skubaus taisymo (remonto), rekonstravimo ar kelių statinių statybos dėl avarijos grėsmės išlaidoms kompensuoti už atliktus darbus, iki kiekvienų metų sausio 2 d. VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijai (toliau – Kelių direkcija) kartu su prašymais turi pateikti atlikto viešojo pirkimo dokumentus. Kelių direkcijai buvo pateikti 12 savivaldybių prašymai skirti Programos finansavimo lėšų rezervą 24 kelių objektams, kurių bendra vertė 7 329,9 tūkst. eurų. Tačiau tik 2 savivaldybių – Kauno miesto ir Ukmergės rajono savivaldybių – kelių objektai atitiko Apraše nustatytus reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, finansavimą siūloma skirti minėtų 2 savivaldybių 8 kelių objektams, kurių vertė 458,7 tūkst. eurų.

¹ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“.

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 102 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmatos patvirtinimo“.

Vadovaujantis Aprašo 8 punktu, likęs nepaskirstytas Programos finansavimo lėšų rezervas gali būti skiriamas kelių objektams, kuriuos vykdant bus įgyvendinamas Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas, kurie turės teigiamą poveikį saugiam eismui ir naudą visuomenei arba valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, objektams įgyvendinti. Atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis Aprašo 8.3 papunkčiu, ne mažiau kaip 20 procentų nepaskirstyto rezervo turi būti skirta valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, objektams įgyvendinti.

Pagal Aprašo 13 punktą, valstybės ir savivaldybių institucijos, siekiančios gauti finansavimą Aprašo 8 punkte nurodytiems kelių objektams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, nustatyta tvarka turi parengti Vyriausybės nutarimo projektą ir pateikti jį Susisiekimo ministerijai iki kiekvienų metų sausio 2 d.

Informuojame, kad po Programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų vietinės reikšmės kelių, nukentėjusių nuo ekstremaliųjų situacijų, skubaus taisymo (remonto) ar rekonstravimo dėl avarijos grėsmės išlaidoms kompensuoti liko nepaskirstyta 18 871,3 tūkst. eurų. Susisiekimo ministerijai buvo pateikti 36 institucijų (35 savivaldybių ir Kelių direkcijos) prašymai iš Programos finansavimo lėšų rezervo skirti finansavimą 108 kelių objektams, kurių vertė 88 497,6 tūkst. eurų. Kadangi Susisiekimo ministerijai buvo pateikta prašymų skirti kelių objektams daugiau lėšų, nei liko rezervo, atsižvelgiant į šiuo metu vykstančią kelių finansavimo sistemos reformą buvo nuspręsta Programos finansavimo lėšų rezervą siūlyti skirti tęstiniais kelių objektams, tai yra tiems, kurie 2020 metais buvo finansuoti iš Programos finansavimo lėšų rezervo. Minėtiems kelių objektams finansavimą siūloma skirti nepaisant to, kad ne visi prašymai dėl finansavimo skyrimo buvo pateikti laiku ir pagal nustatytą formą. Be to, pasiūlyta finansuoti dar vieną kelių objektą – Rietavo savivaldybės Daugėdų seniūnijos Gudalių gatvės (RT7008) rekonstrukcija (prašoma suma 106,6 tūkst. Eur), kuris 2020 m. buvo finansuotas iš Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano (toliau – COVID-19 planas) lėšų ir pagal COVID-19 plano lėšų naudojimo aprašą privalėjo būti užbaigtas 2020 m. Šio projekto rangovė – Susisiekimo ministerijos reguliavimo srities įmonė AB „Kelių priežiūra“. Rangos metu buvo aptikti silpni, nestabilūs gruntai (drėgnas molis). Projektavimo metu nebuvo numatyta sprendinių, susijusių su gruntų pagerinimu ar stiprinimu, todėl projekto nespėta užbaigti 2020 metais. Siekiant padėti išspręsti problemą, siūloma užtikrinti finansavimą Daugėdų seniūnijos Gudalių gatvei (RT7008) rekonstruoti ir skirti 82,3 tūkst. Eur iš Programos lėšų rezervo. Susisiekimo ministerija atrinko 16 institucijų (15 savivaldybių ir Kelių direkcijos) 24 kelių objektus, kurių bendra vertė 24 423,8 tūkst. eurų. Siekiant bent iš dalies patenkinti šį poreikį, nuspręsta finansuoti 77,2 proc. atrinktų projektų vertės. Likusią dalį projekto vertės institucijos turės finansuoti iš nuosavų lėšų. Atkreiptinas dėmesys, kad iš 18 871,3 tūkst. eurų, kuriuos siūloma skirti Aprašo 8 punkte nurodytiems kelių objektams finansuoti, 5 655,9 tūkst. eurų, arba 29,9 proc., siūloma skirti 6 kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, objektams įgyvendinti.

Vadovaujantis Aprašo 9 punktu, likęs nepaskirstytas pagal Aprašo 7 ir 8 punktus rezervas gali būti skiriamas mėgėjų sodų teritorijose savivaldybių institucijų valdomų vietinės reikšmės kelių, kelių statinių ir jų užimamos žemės teisei registracijai būtinoms procedūroms atlikti, daiktinėms teisėms į žemę, šių teisių suvaržymams, juridiniams faktams registruoti, šiems keliams taisyti (remontuoti) ar rekonstruoti, jeigu savivaldybės institucija skiria ne mažiau kaip 30 procentų,

tačiau ne daugiau kaip 50 procentų nuosavų lėšų; valstybės institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams tiesti, taisyti (remontuoti), rekonstruoti, jeigu valstybės institucija skiria ne mažiau kaip 50 procentų nuosavų lėšų.

Vadovaujantis Aprašo 23 punktu, valstybės ir savivaldybių institucijos, siekiančios gauti finansavimą Aprašo 9 punkte nurodytiems kelių objektams įgyvendinti, turi Kelių direkcijai iki kiekvienų metų sausio 2 d. pateikti prašymus. Kelių direkcijai buvo pateikti 43 savivaldybių ir 2 valstybės institucijų prašymai skirti iš Programos finansavimo lėšų rezervo 125 kelių objektams 12 263,8 tūkst. eurų sumą. Tačiau įvertinus tai, kad pagal Aprašo 7 ir 8 punktus neliko nepaskirstyto rezervo, mėgėjų sodų teritorijose savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams ir valstybės institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams šiais metais finansavimo siūloma neskirti. Atkreiptinas dėmesys, kad Susisiekimo ministerija kartu su Vyriausybe svarsto galimybę patikslinti Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 6 dalį ir pakeisti vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimui numatytų lėšų naudojimo paskirtį, užtikrinant galimybę savivaldybėms lėšas panaudoti visų savivaldybių kelių (taip pat ir mėgėjų sodų teritorijose savivaldybių institucijų valdomų vietinės reikšmės kelių) priežiūrai ir plėtrai pagal jų prioritetus.

Pažymėtina, kad Susisiekimo ministerija šiuo metu rengia pasiūlymus dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo ir Aprašo pakeitimo, kurie leistų pakeisti Programos metinės lėšų naudojimo sąmatos sudarymo principus, Programos finansavimo lėšų vietinės reikšmės keliams tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti paskirstymą, įtvirtintų sprendimų priėmimo skaidrumą, efektyvumą, savivaldybių įsitraukimą, į rezultatus orientuotą strateginio valdymo sistemos principų laikymąsi. Šie teisės aktų pakeitimai taip pat prisidėtų prie Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų³, susijusių su kelių infrastruktūros būklės gerinimu ir kelių finansavimo sistemos reformavimu, įgyvendinimo. Planuojama, kad 2022 metais nauji projektai bus finansuojami jau pagal reformuotą, aiškiais ir skaidriais Programos lėšų administravimo principais pagrįstą kelių finansavimo sistemą.

Teigiamas nutarimo projekto poveikis – bus tęsiami arba pradėti valstybinės ir vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstravimo, kapitalinio remonto darbai. Pagerės eismo sąlygos keliuose, gera kelių ir gatvių būklė turės įtakos valstybės ekonomikos augimui ir verslo plėtrai, pagerės žmonių gyvenimo ir mobilumo sąlygos, eismo saugumas.

Nutarimo projektas atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimus. Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra. Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, poveikio vertinimo rezultatai teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma neiforminami.

³ 2020 m. gruodžio 1 d. valstybinio audito ataskaita „Kelių infrastruktūros valdymas“.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Atskirų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti visoms ministerijoms, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir Kelių direkcijai. Per nustatytą terminą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija ir Kelių direkcija savo išvadų nepateikė.

Papildomai savo išvadas dėl nutarimo projekto pateikė Palangos, Ukmergės rajono, Rietavo, Plungės rajono, Skuodo rajono, Šilutės rajono, Alytaus rajono, Trakų rajono, Pakruojo rajono savivaldybės ir Lietuvos medžiotojų draugija. Savivaldybių ir Lietuvos medžiotojų draugijos išvados iš esmės susijusios su tuo, kad nutarimo projektu nesiūloma skirti finansavimo minėtų savivaldybių kelių objektams bei Lietuvos medžiotojų draugijos išvadoje nurodytam Žaliajam tiltui prie Jonavos. Taip pat išvadose pateikti pasiūlymai dėl alternatyvių Programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo principų. Lietuvos savivaldybių asociacija savo išvadoje pastebėjo, kad kiekvienais metais Programos finansavimo lėšų paskirstymas sukelia konfliktinę situaciją dėl konkrečioms savivaldybėms skiriamų objektų finansavimo. Susisiekimo ministerija, reaguodama į šias išvadas, 2021 m. kovo 23 d. nuotoliniu būdu susitiko su Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovais ir dar kartą pateikė argumentus ir paaiškinimus dėl nutarimo projekte siūlomų Programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo principų, atkreipdama dėmesį į tai, kad siūlomas paskirstymas susijęs su šiuo metu vykstančia kelių finansavimo sistemos reforma, todėl finansavimą siūloma skirti visiems testiniams kelių objektams, 2020 metais finansuotiems iš Programos finansavimo lėšų rezervo. Lietuvos savivaldybių asociacija informuota, kad 2022 metais projektai bus finansuojami jau pagal reformuotą kelių finansavimo sistemą, todėl buvo pakviesta kaip socialinė partnerė teikti Susisiekimo ministerijai pasiūlymus dėl Programos finansavimo lėšų sistemos reformos.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės vyresnysis patarėjas Sergėjus Volkovas (tel. 239 3877, el. p. sergejus.volkovas@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“ projektas, 4 lapai.

2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 50 lapų.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis